

ORTHO CONSULT
De mens centraal

Een goede mentor is mentor van alle leerlingen

Bron :
Uitgave :
Auteur : *Ivo Mijland en Maya Bakker*

De mentor als spil van de begeleiding, welke schoolgids spreekt tegenwoordig niet met deze kordate woorden over deze docenten met een speciale bevoegdheid? De mentoren zijn de docenten die een groep leerlingen begeleiden in hun schoolloopbaan. Niet alleen bij het kiezen van een studierichting of bij het leren leren, maar ook bij het leren leven. Ze begeleiden leerlingen niet alleen met studieproblemen, maar proberen ook een luisterend oor te bieden bij de sociaal-emotionele ontwikkeling, die in de puberleef tijd niet zelden (zware) deuken oploopt. De persoonlijke band tussen leerlingen en mentor zorgt voor veiligheid en draagt bij aan de ontwikkeling naar volwassenheid. De mentor is de spil in de begeleiding! Dankzij de mentor ontstaat er een goed en veilig leerklimaat, waar alle leerlingen zich in thuis voelen.

In dit artikel aandacht voor het mentoruur en wat je met name in de lessen rond het thema respect en zelfvertrouwen allemaal kunt doen. In Bij de Les volgen de komende maanden diverse artikelen over het mentoraat.

Mentoruur

Op steeds meer scholen wordt elke week in het lesrooster een mentoruur vermeld. Een belangrijk uur, waarin met name de rol van mentor als begeleider naar volwassenheid centraal staat. Leerlingen helpen de juiste keuzes te maken en respectvol om te gaan met de medemens en de leefomgeving. In een eerder artikel in Bij de les is al aan bod gekomen hoe belangrijk het is aan het begin van het schooljaar te werken aan een goede groepsvorming in een mentorklas. Daar wordt meteen al een basis gelegd voor respectvol handelen. Aandacht voor groepsvorming moet er echter ook zijn in de rest van het schooljaar, tijdens de mentorles maar zeker ook bij andere (vak)docenten. Door samen te praten over een groep en de opdrachten die je gedaan hebt in de mentorles, kun je afspraken maken en zo eenduidig de leerlingen tegemoet treden. Door bewust te werken aan een goede sfeer en een veilig klimaat, voelen leerlingen zich beter en kunnen zij zich concentreren op het leerproces.

Respect en zelfvertrouwen

Om te zorgen voor respect en zelfvertrouwen in een groep is het belangrijk onderstaande begrippen onder de aandacht te brengen:

Jezelf laten zien:

En dat begint bij de mentor. Als je als mentor niets blootgeeft van jezelf, zullen leerlingen zich niet geroepen voelen dat wel voor jou te doen.

De volgende opdracht breekt het ijs: word gast in je eigen talkshow. Leerlingen mogen een kwartier lang vragen stellen aan hun mentor. Bepaal als mentor welke grenzen je stelt en welke je overgaat. Durf jezelf te laten zien en durf daarin je grenzen te verleggen.

Aansluitend kun je de leerlingen aan het woord laten. Je kunt bijvoorbeeld in tweetallen een telefoongesprek laten voeren met de ruggen naar elkaar toe. Leerlingen doen alsof ze elkaar niet herkennen en elkaar straks gaan ontmoeten. Om de beurt leggen ze uit hoe ze eruit zien, zodat ze herkenbaar zijn bij de ontmoeting.

Laat leerlingen in een groep vertellen wat hun grootste hobby is, waar hun naam vandaan komt of wat ze later willen worden. Elkaar leren kennen kan in een speelse vorm.

Bijvoorbeeld door een bal te hanteren en die naar elkaar over te gooien. Degene die de bal vangt, vertelt een bijzondere eigenschap over zichzelf.

Je prettig voelen in de klas:

De veiligheid in de klas is voorwaarde voor leerlingen om te kunnen leren. Er zijn diverse lessen te bedenken waarin je met de klas praat over je prettig voelen. Voorbeeld:

Iedere leerling maakt een blaadje met antwoorden op de vragen:

Zo voel ik me prettig in de klas:

Ik voel me niet prettig in de klas als:

Ik hoop dat er in onze klas...

De antwoorden worden door de mentor verzameld. De leerlingen vullen de vragen anoniem in, en mogen elkaars antwoorden dus niet zien. Van de antwoorden wordt een grote poster gemaakt of een klassenboek. De poster fungeert als het ware als afsprakenposter, praat ook met de leerlingen over de belangrijkheid van de uitspraken. Zo zorg je dat leerlingen zich betrokken voelen bij afspraken als 'We laten een ander uitspreken' of 'Een vraag is nooit dom'.

Goed leren samenwerken:

Derde punt van aandacht, is dat je in de klas leert om samen te werken. Probeer daarbij iedereen met iedereen te laten werken. Vorm dus groepjes, waarin ook de stillere leerlingen een plek verwerven. Wissel ook af in groepssamenstelling. Een oefening zou kunnen zijn: Samen luisteren: laat leerlingen een bandje horen met geluiden, ze moeten raden wat ze horen. Je zult zien dat leerlingen geluiden anders benoemen. Praat in de groep over hoe dat komt, vertel dat luisteren inspanning kost. Wat betekent het als iemand niet luistert en hoe ziet dat eruit (oogcontact)? Je kunt dat tastbaar maken door twee leerlingen voor de klas met elkaar te laten praten, waarbij de een de opdracht krijgt duidelijk niet te luisteren. Wat doet dat met de ander? Op die manier kan je heel makkelijk benoemen en de leerlingen laten ervaren waarom het belangrijk is om goed te luisteren.

Complimenten geven en kritiek geven en krijgen:

Waar samengewerkt wordt, moet ook gecorrigeerd worden. Het is belangrijk dat leerlingen leren omgaan met kritiek en dat ze complimenten op de juiste manier geven én ontvangen. Een oefening zou kunnen zijn:

Laat leerlingen in tweetallen zelf voorbeelden bedenken wanneer ze iemand een compliment zouden geven. Wanneer verdient een klasgenoot een compliment en wanneer de mentor? Natuurlijk hoort bij complimenten geven ook het geven en ontvangen van kritiek. Leerlingen moeten leren nadenken over wat de functie van kritiek is en hoe je dat het beste kunt geven. Leg leerlingen het verschil uit tussen opbouwende en afbrekende kritiek. Door er over te praten, breng je leerlingen bij dat kritiek in de vorm van opbouwende kritiek een bijdrage kan leveren om het gedrag of de prestatie van een ander te verbeteren. Kritiek geven en ontvangen op een goede manier is van wezenlijk belang voor het goed omgaan met elkaar, niet goed uiten van kritiek ligt vaak aan de basis van pesten.

Ivo Mijland is coach/trainer bij Ortho Consult en schreef samen met Maya Bakker het Handboek Voor Elke Mentor (Uitgeverij Quirijn, Esch). Voor meer informatie:
www.voorelkementor.nl